



Samenwerkingsverband  
Exmoorpony

Samenwerkingsverband Exmoorpony  
Tegelseweg 3  
5951 GK Belfeld  
tel: 077-4642999  
e-mail: [info@faunaconsult.nl](mailto:info@faunaconsult.nl)  
[www.exmoorpony.nl](http://www.exmoorpony.nl)

---

## Nieuwsbrief Samenwerkingsverband Exmoorpony januari 2010

Belfeld, 28 januari 2010

Beste leden,

Zoals jullie weten verscheen afgelopen september het artikel *Exmoorpony's, oerpony's van Noordwest Europa?* Het tijdschrift Zoogdier, waarin dit artikel verscheen, is naar jullie toegezonden. In deze nieuwsbrief gaan we kort in op enkele reacties die naar aanleiding van dit artikel zijn binnen gekomen. Verder stellen we twee nieuwe leden voor en wordt er in deze nieuwsbrief aandacht besteed aan de cursus exterieurbeoordeling die Jaap Mekel (Gradiënt) en ondergetekende in de eerste week van november in Exmoor en Wales volgden. Ook wordt in deze nieuwsbrief ingegaan op het besluit om het Samenwerkingsverband Exmoorpony in stichtingsvorm voort te zetten. Tenslotte wordt jullie gevraagd om mutaties in het stamboek door te geven.

### **Reacties naar aanleiding van het artikel 'Exmoorpony's, oerpony's van Noordwest Europa'?**

In het artikel in Zoogdier wordt middels een aantal wetenschappelijke en historische bewijzen aangetoond, dat de Exmoorpony direct afstamt van de West-Europese oerpony. Naar aanleiding van dit artikel heeft Omrop Fryslân een interview gehouden met Jacob Bijlsma (Staatsbosbeheer Fryslân Noord). Staatsbosbeheer Fryslân Noord heeft twee jaar geleden Exmoorpony's gekocht van It Fryske Gea en in het interview vertelt Jacob dat Exmoorpony's wilde oerpaarden zijn. Het interview is te downloaden via [www1.omropfryslan.nl/](http://www1.omropfryslan.nl/) (zoeken op Exmoor). Naar aanleiding hiervan heeft Staatsbosbeheer Fryslân zich als lid van het Samenwerkingsverband aangemeld (zie verderop in deze nieuwsbrief).

De nieuwsbrief van de European Zoo and Nutrition Centre van 29 oktober heeft informatie over de Exmoorpony opgenomen: [www.eznc.org](http://www.eznc.org)

Ook hebben meerdere Nederlandse en Vlaamse partijen belangstelling getoond voor eventuele deelname aan het Samenwerkingsverband. Ten slotte komt er een foto van een Exmoorpony op de door Naturalis en de VOFF uitgegeven natuurwidjet, een soort digitale scheurkalender: [www.nederlandsesoorten.nl/natuurwidjet](http://www.nederlandsesoorten.nl/natuurwidjet)

## Nieuwe leden

- Staatsbosbeheer Fryslân Noord heeft zich als lid aangemeld voor het Samenwerkingsverband. Zij hebben circa 17 Exmoorponymerries, die van oorsprong van It Fryske Gea afkomstig zijn. Deze lopen in de gebieden Twijzelermeden en de Houtwiel. Om te kunnen fokken kochten zij eind vorig jaar twee jonge hengsten (elk 2 jaar oud) bij It Fryske Gea. Deze werden, met hulp van ondergetekende, uit een groep van vijf jonge hengsten van It Fryske Gea uitgekozen.
- Ad Geraets heeft zich als lid aangemeld voor het Samenwerkingsverband. Ad is docent op de afdeling 'Watermanagement, bos en natuur' van het Citaverde College. Ad schaart al 20 jaar vee in , in natuurgebieden van Staatsbosbeheer en hij heeft Galloways en Schotse hooglanders. Nu heeft hij 7 Exmoorpony's van Gradiënt gekocht. Deze moeten nog worden gevangen en zullen het natuurgebied Meerlebroek te Reuver (Limburg) gaan begrazen.

## Reisverslag cursus exterieurbeoordeling in Engeland en Wales

In de laatste nieuwsbrief stond dat Grietje Lenstra en ondergetekende (beiden werkzaam bij Faunaconsult) naar Schotland zouden gaan voor een cursus exterieurbeoordeling.

Vanwege een verbouwing lukte het Grietje helaas niet om mee te gaan, maar gelukkig ging Jaap Mekel (Gradiënt) in haar plaats mee. Naast het reisgezelschap



**Jaap Mekel in actie tijdens een veulenkeuring**

veranderde ook het reisdoel op het laatste moment: Jaap en ik kregen te horen dat het beter was om de cursus in Wales en Exmoor te volgen. In Brecon (Wales) waren wij vier nachten te gast bij het echtpaar Ruth en David Thomas. Daarnaast verbleven wij twee nachten in een pension in Exmoor. Elke dag werden er leden van de Exmoor Pony Society bezocht om hun Exmoorpony's te beoordelen. Hierbij werden wij vergezeld door Ruth Thomas en Debbie Davy, beiden inspecteurs en bestuursleden van de Exmoor Pony Society. Ruth en Debbie waren in 2008 te gast bij het samenwerkingsverband om een groot aantal van de Nederlandse Exmoorpony's te beoordelen.

Dagelijks werden 10 tot 20 Exmoorpony's beoordeeld. Dit was erg leerzaam; naast een aantal Engelse kampioenen kregen we ook Exmoorpony's te zien, die tijdens de keuring werden afgekeurd. We maakten zoveel mogelijk foto's, waarvan de beste zullen worden gebruikt als illustratiemateriaal voor ons eigen exterieurbeoordelingsboekje (dat binnenkort af is en aan alle leden zal worden toegezonden). Het doel van de cursus (het krijgen van een beter oog voor de primitieve uiterlijke kenmerken van de Exmoorpony) is dan ook zeker gehaald en aan

het einde van de cursus verklaarden Ruth en Debbie dat Jaap en ik in staat zijn om zelfstandig een veulenkeuring uit te voeren.

Tijdens de cursus werden zowel volwassen Exmoorpony's als veulens, jaarlingen etc. beoordeeld. Om veulens te kunnen inspecteren, werden deze gevangen. Dit is nodig om gebit, staart, manen en hoeven van dichtbij te kunnen inspecteren en de goedgekeurde veulens te kunnen brandmerken (in Nederland is brandmerken verboden). Vanwege de hogere leeftijd van veel eigenaren werden Jaap en ik vaak verzocht om de te keuren veulens te vangen en in bedwang te houden. Zoals de meesten van jullie zullen weten is dit cowboywerkje niet geheel zonder risico. Een aantal keren vlogen Jaap en ik dan ook door de stal, hetgeen bij de Engelsen voor de nodige hilariteit en bewondering zorgde. Jaap en ik brachten het er gelukkig zonder kleerscheuren vanaf. Eén van de Engelse 'cowboys' dacht op een gegeven moment echter dat hij zijn ribben had gebroken. Na afloop van deze veulenkeuringen werden we meestal verwelkomd aan een goedgedekte tafel met Engelse lekkernijen.



**Van links naar rechts: Ruh Thomas, Jaap Mekel, Hans Hovens, echtpaar Baker en Debbie Davy.**



**Een veulen is net gebrandmerkt. Jaap houdt het veulen bij de achterkant vast, een van de Engelsen bij de hals (let op de opzij wegtrappende hoeven)**

Naast de keuringen bezochten we verschillende bestuursleden van de Exmoor Pony Society om ervaringen uit te wisselen. Het bestuur van de Exmoor Pony Society is zeer blij met de oprichting van ons Samenwerkingsverband en wil ons waar mogelijk met raad en daad bijstaan.

Om in het stamboek te worden opgenomen keurt men in Groot Brittannië de Exmoorpony's als veulen. Daarnaast keurt men volwassen hengsten voordat ze als dekhengst in het stamboek kunnen worden opgenomen. Volwassen merries worden dus niet meer gekeurd, wel kunnen Exmoorpony's van alle leeftijden aan wedstrijdkeuringen meedoen. Omdat veulens nog niet zijn volgroeid, zou het echter beter zijn ook oudere merries nogmaals te keuren. Indien wij dit in Nederland doen, dan is er volgens de Engelse keurmeesters een goede kans dat onze Exmoorpony's binnen 7 jaar ook in het Britse stamboek worden opgenomen. Nu is dit niet mogelijk, omdat de ouders van onze dieren niet in het stamboek van de Exmoor Pony Society staan ingeschreven. Omdat we een eigen stamboek hebben opgericht en een aantal haarsamples van onze Exmoorpony's momenteel in een groot DNA onderzoek naar de afstamming van Exmoors meelopen, kan de afstamming van onze Exmoors straks beter in kaart worden gebracht.

### **Samen verder als stichting**

Op dit moment draait het samenwerkingsverband nog op de vrijwillige inzet van slechts enkele enthousiastelingen en vormen we geen geldige rechtspersoon. Hierdoor is de duurzaamheid niet gegarandeerd en is er naar buiten toe geen duidelijk aanspreekpunt. Er is daarom besloten om in stichtingsvorm verder te gaan. Voor de leden verandert er in feite niks en het doel van het samenwerkingsverband blijft ook hetzelfde. De stichting heeft geen winst oogmerk en heeft als doel:

De raszuivere Exmoorpony en zijn wilde eigenschappen te behouden, ondermeer door het beheren van een stamboek

Aan alle leden met een groot aantal Exmoorpony's (Taurus Vee, Gradiënt en It Fryske Gea) is gevraagd om deel te nemen aan het bestuur. Daarnaast is ir. Eveline Hoppers gevraagd deel te nemen. Eveline studeerde vorig jaar af aan de Wageningen Universiteit (richting Bos- en Natuurbeheer) en zij heeft al veel vrijwilligerswerk verricht (mede opzetten van het stamboek en schrijven aan het Exterieurbeoordelingsboekje). Ten slotte zal ik (als medeoprichter) ook zitting nemen aan het bestuur deelnemen. Wij stellen de volgende samenstelling voor:

- Hans Hovens (werkzaam bij Faunaconsult): voorzitter;
- Jaap Mekel (werkzaam bij Gradiënt): secretaris;
- Eveline Hoppers (werkzaam bij BTL Advies): penningmeester;
- Ronald Goderie (werkzaam bij Taurus Vee);
- Jan Jelle Jongsma (werkzaam bij It Fryske Gea).

Mocht u een andere invulling van het bestuur wensen, dan verzoeken wij u binnen 3 weken te reageren.

### **Stamboek**

Om het stamboek up to date te houden vraag ik jullie de mutaties door te geven. Het gaat om dieren die zijn overleden en om dieren die zijn geboren. Voor ons is het gemakkelijkst als jullie deze mutaties in dezelfde format aanleveren als op de site. Dat kan door een kopie te maken van het stamboek. Leden van het Samenwerkingsverband kunnen inloggen in het stamboek door op onze site ([www.exmoorpony.nl](http://www.exmoorpony.nl)) naar de link Stamboek te gaan en onderaan de pagina op het woord **hier** te klikken. Vervolgens wordt tweemaal gevraagd om een gebruikersnaam en password. Dat zijn:

Gebruikersnaam: <username>

Password: <password>

Vervolgens opent de Excell file waarin de gegevens staan van Exmoorpony's die in het stamboek zijn opgenomen.

Met vriendelijke groet,  
Hans Hovens